

ע"פ 41991/07/16 - ע. ח'ורי משאבי אנוש בע"מ, עאדל חב' לעבודות טייח ושיפוצים בע"מ, עאדל ח'ורי, עבדאללה ח'ורי נגד מדינת ישראל/בית המכס - חיפה

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

13 דצמבר 2016

ע"פ 41991-07-16 ח'ורי ואח' נ' בית המכס - חיפה

ע"פ 26235-07-16 עבדאללה נ' מדינת ישראל

כבוד ס. הנשיא, השופטת אסתר הלמן, אב"ד

כבוד השופטת יפעת שיטרית

כבוד השופט סאאב דבור

המערערים ב-

1. ע. ח'ורי משאבי אנוש בע"מ

41991-07-16

2. עאדל חב' לעבודות טייח ושיפוצים בע"מ

המערער ב-26235-07-16

3. עאדל ח'ורי

4. עבדאללה ח'ורי

נגד

,

מדינת ישראל/בית המכס - חיפה

המשיבה

ערעור על פסק הדין של בית משפט השלום בנצרת, (כב' השופט נ. אדריס) בתיק

41264-11-10

נוכחים: בשם המערערים 1 - 3 עו"ד איימן ח'טיב.

בשם המערער 4 עו"ד רותי שמואל, ממשרדו של עו"ד זוהר נסים.

בשם המשיבה עו"ד ידי אבנר.

המערערים בעצמם.

פסק דין

השופט סאאב דבור:

הערעור:

1. בפנינו שני ערעורים (שהדיון בהם אוחד) על פסק דינו של בית משפט השלום בנצרת (כב' השופט נ' אדריס) בת"פ 41264-11-10. הערעורים מופנים, הן כנגד הכרעת הדין אשר ניתנה ביום 15.03.16 והן כנגד גזר הדין מיום 14.06.16.

עמוד 1

2. המערערים במסגרת ע"פ 41991-07-16 (להלן: "**הערעור האחד**") הם: ע. ח'ורי משאבי אנוש בע"מ (להלן: "**מערערת 1**" ו/או "**חברת חורי מ"א**"), עאדל חב' לעבודות טיח ושיפוצים בע"מ (להלן: "**מערערת 2**" ו/או "**עאדל שיפוצים**") ועאדל סלים חורי (להלן: "**מערער 3**" ו/או "**עאדל**") - הם הנאשמים 1, 2 ו- 4 לפי כתב האישום מושא הליך זה.

במסגרת ע"פ 26235-07-16 (להלן: "**הערעור השני**"), המערער הוא עבדאללה אברהים חורי (הוא הנאשם 3 בכתב האישום) וייקרא להלן: "**המערער 4**" ו/או "**עבדאללה**".

3. בהכרעת דין מנומקת מיום 15.03.16, הורשעו המערערים בעבירות אשר יוחסו להם. המדובר הוא במקבץ עבירות על-פי חוק המע"מ, כפי שיוסבר להלן. כאמור, לאחר שהורשעו בדין, ביום 14.06.16 נגזר דינם של המערערים.

תמצית עובדות כתב האישום:

4. מערערת 1 הינה חברה העוסקת בענף גיוס עובדים ואספקת שירותי כוח אדם ורשומה כ"עוסק מורשה" לצורך חוק מס ערך מוסף החל מחודש 01/07.

5. מערערת 2 הינה חברה העוסקת בענף קבלנות כללית ועבודות בניין, ורשומה כ-"עוסק מורשה" לצורך חוק מע"מ החל מחודש 12/04.

6. מערער 4 הינו בעלים ומנהל פעיל במערערת 1.

7. מערער 3 הינו מנהל פעיל במערערת 1 וכן, בעלים ומנהל פעיל במערערת 2.

8. בכל התקופה הרלוונטית לכתב האישום, היו מערערות 1 ו- 2 חייבות להגיש למנהל המכס והמע"מ דו"חות תקופתיים במועד ובדרך שנקבעו בחוק מע"מ ובתקנות על פיו.

9. על פי המתואר בכתב האישום, בתקופה שבין ינואר 2007 לבין מאי 2008, ניכתה המערערת 1 - חברת חורי מ"א, באמצעות מערער 4, עבדאללה, ומערער 3, עאדל, מס תשומות בגובה 1,274,707 ₪ במסגרת 16 דו"חות תקופתיים, מבלי שיהיו בידה מסמכים כנדרש, וזאת במטרה להגדיל את הוצאותיה ולהתחמק מתשלום מס.

בנוסף נטען, כי הנ"ל לא כללו בדו"ח התקופתי לחודש אפריל 2008 הכנסה בגובה 200,000 ₪ אשר קיבלו בעקבות עסקה שערכו עם חברת "מטאניס מיכאל חברה לבנין ועבודות אבן בע"מ", ואשר עמוד 2

סכום המס הנובע ממנה הינו 31,000 ₪. בגין עסקה זו הוציאו המערערים חשבונית מס שמספרה 456, אותה לא כללו בדו"ח הרלוונטי, כאמור.

11. בגין מעשים אלה יוחסו למערערים 1, 3 ו- 4 שהם - חברת חורי מ"א, עבדאללה ועאדל - **16 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך** (לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק המע"מ) **ועבירה אחת של מסירת דו"ח הכולל ידיעה כוזבת** (לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק המע"מ). להלן: **"האישום הראשון"**.

12. עוד נטען, כי בתקופה שבין דצמבר 2004 לבין יוני 2006 ניכתה מערערת 2, חברת עאדל שיפוצים, באמצעות עאדל, מס תשומות בגובה 1,079,645 ₪ במסגרת 12 דו"חות תקופתיים, מבלי שיהיו בידיה מסמכים כנדרש, וזאת במטרה להגדיל את הוצאותיה ולהתחמק מתשלום מס.

בנוסף לא כללו בדו"חות התקופתיים לחודשים מאי ויוני 2006 הכנסה בגובה 228,571 ₪ אשר קיבלו בעקבות עסקאות שערכו עם לקוחותיהם (ואשר הוציאו בגין חשבוניות מס), כאשר סכום המס הנובע מהן הינו 37,714 ₪.

13. בגין מעשים אלו יוחסו למערערים 2 ו- 3 שהם - עאדל שיפוצים ועאדל - **12 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך** (לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק המע"מ) **ושתי עבירות של מסירת דו"ח הכולל ידיעה כוזבת** (לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק המע"מ); להלן: **"האישום השני"**.

14. לבסוף, נטען, כי מערער 3, עאדל, סירב למסור לרשויות המס מסמכי הנהלת חשבונות של שתי החברות, למרות שנתבקש לעשות כן במספר הזדמנויות. בגין האמור, יוחסה לו **עבירה של סירוב או הימנעות למסור ידיעה** (לפי סעיף 117(א)(1) לחוק המע"מ); להלן: **"האישום השלישי"**.

הכרעת הדין של בית משפט קמא

15. המערערים כפרו במיוחס להם. במסגרת כתב כפירה מפורט ואשר הוגש לתיק בית-משפט קמא נטען, בין היתר, כי המערער 4, עבדאללה, מודה בהיותו בעל מניות ומנהל רשום בחברת חורי מ"א אך, לדבריו, לא שימש בה, הלכה למעשה, כבעל עניין מהותי; לגישתו, תפקידו בחברה היה רשמי בלבד. על-פי הנטען, עאדל שימש כמנהל הפעיל בשתי החברות: חברת חורי מ"א ועאדל שיפוצים.

עאדל הודה בהיותו מנהל פעיל בשתי החברות אך התכחש לכל האישומים. לדידו, המערערות הגישו

את דוחותיהן בהסתמך על מסמכי הנהלת-חשבונות, כמתחייב על-פי דין.

16. במסגרת הכרעת הדין, מיקד בית המשפט קמא את הדיון בשאלות אלו: **האחת**; מי היה המנהל הפעיל בחברת חורי מ"א, כאשר לדידי המשיבה, היא הוכיחה מעל לכל ספק סביר שעבדאללה היה מעורב בניהול החברה באופן פעיל ובכך ביקשה לדחות את טענת ההגנה לפיה - עבדאללה היה אך בעלים רשום של חברת חורי מ"א. **השניה**; האם הוכחה התנהלות פלילית של המערערים בכל הנוגע לדוחות המע"מ שהוגשו מטעם החברות. המשיבה טענה בהקשר זה, כי הוכח מעל לכל ספק סביר שהמערערים דיווחו באופן כוזב הן על הכנסותיהם והן על הוצאותיהם. עוד, טענה, כי חרף ההזדמנויות שניתנו למערערים, הם לא הציגו ראיות באשר לקיומן של הוצאות עליהן דיווחו. מנגד, לטענת המערערים, מסמכי הנהלת החשבונות של שתי החברות לא ניתנים לאיתור מסיבות אובייקטיביות שאינן קשורות בהן, וזאת לאחר שאלה, בחלקם נגנבו ובחלקם האחר, נזרקו. משכך, ומלכתחילה, לא ניתן היה להציג את החומר בפני רשויות המס.

17. עוד טענה ההגנה, כי המשיבה התרשלה בהליך איסוף ואיתור החומר הרלוונטי אותו יכולה היתה לאסוף. על רקע זה טענו המערערים באשר לקיומן של מחדלי חקירה חמורים. לדידם, הוכח, כי המערערות ביצעו עבודות עבור לקוחותיהן, וכי לשם כך נעזרו בקבלני משנה אשר מצדם ביצעו עבודות והנפיקו חשבוניות אשר שימשו לקיזוז התשומות, אף אם אלה לא הוצגו (מסיבות אובייקטיביות).

18. עוד טענה ההגנה, כי לא הוכח קיומו של יסוד נפשי לביצוע העבירות אצל אף אחד מהמערערים.

19. בית המשפט קמא בחן וניתח את מכלול הראיות והעדויות הרלוונטיות והגיע למסקנה לפיה, עבדאללה היה "מנהל פעיל" בחברת חורי מ"א. בית המשפט קמא לא שוכנע, כי לעבדאללה היה קשר אקראי לניהול החברה, או כי מדובר בקשר רופף. בהגיעו למסקנה זו, ציין בית המשפט קמא, כי גרסתו של עבדאללה לא הותירה רושם אמין, וניכר, כי נועדה לשרת מטרה אחת ויחידה, הלא היא - התחמקות מאחריות. כן, בית המשפט קמא ניתח את עדותו של עבדאללה וציין, כי באשר לחלק מדבריו מצא תמיכה בגרסתו של עאדל, הגם שזה האחרון ניסה ככל יכולתו להרחיק את עבדאללה מכל קשר לניהול החברה. כפי מסקנתו של בית-המשפט קמא, היה בכל אלה כדי להוכיח את הקשר של עבדאללה לחברה ולפעילותה וזאת בניגוד לטענתו, לפיה - הוא לא שימש כמנהל פעיל.

20. ביחס לגורלו של החומר-החשבונאי-האבוד; לאחר שעמד על הראיות והעדויות, הגיע בית-המשפט קמא למסקנה לפיה -לא ניתן לקבל את הסבריהם הדחוקים של המערערים באשר לאובדן החומר החשבונאי. בהקשר זה סמך בית המשפט קמא את ידיו על הגרסאות הבעייתיות שהוצגו בעניין זה, אליהן הצטרפו גורמים נוספים כמו, התחמקות מלמסור את החומר מלכתחילה; משיכת זמן שלא לצורך (לרבות אי התייצבות לחקירות); סמיכות זמנים אקראית ותמוהה בין זמן התרחשות אקט הפריצה לרכב (כפי הנטען על-ידי המערערים) לבין מועד החקירה וכן צירוף מקרים אקראי שמשרת

דווקא את המערערים יחדיו (במהלכו נעלמו כל החומרים הרלוונטיים בנוגע לשתי החברות). כן, לא ניתן להתעלם מחוסר שיתוף הפעולה המופגן והגורף של המערערים, כפי שיוסבר בהמשך.

21. בית המשפט קמא, הוסיף וציין (בסעיף 5 להכרעת דינו), כי לא מצא לקבל את גרסאות המערערים לעניין העסקתם של קבלני משנה, או קיומן של הוצאות נוספות. כפי קביעותיו של בית משפט קמא, באשר לטענה זו, לא הובאה ולו ראשית ראיה.

22. גם הטענה בדבר מחדלי חקירה נדחתה על ידי בית המשפט קמא בציינו, כי המערערים לא נקפו אצבע כדי להוכיח את מה שהיו חייבים להוכיח על פי חוק; דברים אלה מתייחסים אף לקיומם/אי-קיומם של מסמכים ו/או ראיות אחרות לצורך ניכוי מס תשומות. יתרה מזו, בהקשר זה, המערערים אף חיבלו במאמצי החקירה של המשיבה ואין להם להלין אלא על עצמם.

23. מלבד היעלמותו של החומר החשבוני הרלוונטי והעדר ראיות בדבר קיומן של הוצאות, התייחס בית משפט קמא גם לרושם השלילי שצץ ובלט מעדותו של המערער עאדל, עת הותיר רושם בלתי אמין שבא לידי ביטוי בעיקר בסתירות שבלטו בדבריו ובהתחמקות מלענות על שאלות מהותיות שנותרו ללא מענה.

24. כאמור, בית המשפט קמא שת את לבו לערפל שאפף את עדותו של עאדל ולסתירות שצצו בתוך דבריו הוא עצמו ו/או תוך השוואה לעדותו של עבדאללה. סתירות אלו נוגעות לחוליות מרכזיות בסוגיית התנהלותם העסקית של המערערים ו/או ניהול החברה, כגון; זהות היוזם של הקמת החברה, גובה רווחיו של עבדאללה מעצם הקמת החברה וסוגיית העסקת מנהל חשבונות או רואה חשבון חיצוני.

25. ביחס ליסוד הנפשי, בית המשפט קמא בא לכלל מסקנה, כי מכלול הראיות, לצד קביעות מהימנות, אינם מותירים ספק בדבר מודעותם של המערערים באשר להתנהלותם הבעייתית ובדבר המטרה שעמדה מאחורי התנהלות מעין זו; וכך קבע בית המשפט קמא בסעיף 61 להכרעת דינו:

"להתנהלותם שתוארה באריכות לעיל - השמטת חשבוניות הכנסה מדיווחיהם; העדר מסמכים המעידים על קיומן של הוצאות (אשר נכללו בדיווחים); העדר שיתוף פעולה גורף בניסיון לאתר את החומר החשבוני; התחמקות מלהסביר את דרך ההתנהלות השוטפת של החברות; הבעייתיות והסתירות בגרסאות הנאשמים וכן הלאה - לא ניתן כל הסבר סביר (או בכלל), ובהעדר כל הסבר או תזה חלופית כלשהי, הרי שהיא מלמדת מיניה וביה הן על המודעות והן על הכוונה, ומוכיחה את היסוד הנפשי הנדרש."

26. נוכח מכלול הראיות אשר הוצגו, בית המשפט קמא בא לכלל מסקנה, כי התביעה השכילה להוכיח,

מעל לכל ספק סביר, את אשמת המערערים. יתרה מזו, כפי קביעותיו של בית משפט קמא, ההגנה לא הציגה ראיות ממשיות באשר לאף אחת מטענותיה. כן, בית משפט קמא דחה את הטענה בדבר מחדלי חקירה, תוך שהוא תוקע את יתדות קביעותו זו בכלל הנקוט ואשר לפיו, התביעה מצווה להניח בפני בית המשפט את הראיות הטובות ביותר שיש בידה והעובדה, כי הבאת ראיות נוספות או "ישירות" יותר הייתה מקלה על מלאכת ההוכחה, אין בה כדי להפחית ממשקלן של ראיות קיימות ואין בה, כשלעצמה, כדי לעורר ספק סביר במה שיש.

גזר הדין של בית משפט קמא

27. עת ניגש בית המשפט קמא לשלב גזירת הדין, פסע הוא במתווה של תיקון 113 לחוק העונשין ולאחר שעמד על חומרת העבירות, הערכים החברתיים אשר נפגעו, מידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנוהגת, לצד נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, קבע מתחמי ענישה ראויים כך, שבגין האישומים הראשון והשני, נקבע מתחם הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל בצירוף מאסר מותנה וקנס משמעותי (שגובהו מושפע מהיקף המחדל); בגין האישום השלישי, נקבע מתחם עונש הנע בין מאסר מותנה לבין מס' חודשי מאסר על דרך של עבודות שירות.

28. לאחר שנבחנו הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, דן בית המשפט את המערערים לעונשים אלה:

כל אחת מהחברות, מערערת 1 ו- 2 - קנס בסך 150,000 ₪.

המערער 3 (עאדל) נדון לעונשים הבאים:

מאסר בפועל למשך - 22 חודשים;

מאסר על תנאי - 15 חודשים ל-3 שנים בגין ביצוע עבירה מסוג פשע לפי חוק המע"מ;

מאסר על תנאי - 7 חודשים לשנתיים בגין ביצוע עבירה מסוג עוון לפי חוק המע"מ;

קנס - בסך 120,000 ש"ח.

המערער 4 (עבדאללה) נדון לעונשים הבאים:

מאסר בפועל למשך - 12 חודשים;

מאסר על תנאי - 12 חודשים ל-3 שנים בגין ביצוע עבירה מסוג פשע לפי חוק המע"מ;

מאסר על תנאי - 6 חודשים לשנתיים בגין ביצוע עבירה מסוג עוון לפי חוק המע"מ;

קנס בסך - 60,000 ₪.

טענות הצדדים בקצרה

הטענות במסגרת הערעור האחד ביחס להכרעת הדין

29. לדידי המערערים, שגה בימ"ש קמא כאשר ביסס את מסקנותיו על ראיות נסיבתיות בלבד.
30. עוד שגה, כאשר לא נתן משקל לעדויותיהם של המערערים והטיל בהן ספקות על אף שאין בהן סתירות, כפי שניסה בימ"ש קמא להציג.
31. שגה בימ"ש קמא עת לא נתן משקל לעובדה, כי עבדאללה היה רשום בחברת חורי מ"א (מערערת 1) כבעלים מבחינה פורמלית, כאשר מעולם לא היה "מנהל פעיל", כפי הגדרת המבחן שנקבע בפסיקה; עבדאללה ציין לא אחת בעדותו, כי מלבד רישומו הטכני כבעלים, הוא לא היה מנהל בפועל ולא היווה רוח חיה בעסק.
32. בימ"ש קמא שגה כאשר התעלם מהעובדה, כי המשיבה לא הזמינה לחקירה עדים שהינם לקוחות של החברות. עדי התביעה שהעידו מסרו, כי אין ביכולתם לספק את התשובות הנחוצות לביורר.
- עוד שגה, כאשר לא ייחס משקל לעובדה, כי המשיבה נמנעה מלהביא ראיות נוספות אחרות, דוגמת; מזמיני העבודה שהינם לקוחות של החברה. הרשות החוקרת לא עשתה את המוטל עליה כאשר עאדל מסר את פרטיהם של קבלני-משנה בשתי החברות. אותם קבלני משנה אף לא נקראו לחקירה.
33. עיון בהכרעת הדין מלמד, כי כב' השופט קמא לא ייחס משקל ראוי ונכון למחדלי החקירה שליוו את פועלן של המשטרה ושל המשיבה.
34. המשיבה התעלמה לחלוטין מגרסתו של עאדל, לפיה - בוצעה עבודה בהיקפים גדולים מול לקוחות שונים, כאשר נציגי הלקוחות ציינו בעצמם, כי המערערים אכן ביצעו אצלם עבודות בהיקפים של מאות אלפי שקלים ועל כן היו זקוקים לקבלן-משנה; כל זאת בשים לב לעובדה, כי אצל החברות המערערות היו רשומים עובדים שכירים בודדים (2 - 3 בלבד). מכאן, נולד הצורך בקיומו של קבלן-משנה, אחרת - בסופו של יום אחוז הרווח הענפי היה עומד על שיעור גבוה מאוד, מעל ל - 90%, כאשר הדבר אינו

מתקבל.

35. שגה בימ"ש קמא בכך שהסיק, כי החברות פעלו ללא הוצאות ו/או תשומות, דבר המנוגד לראיות בתיק, אשר מוכיחות, כי נעשו עבודות בהיקפים גדולים.

36. אין באובדן החומר החשבונאי כדי לגרוע מאמיתות העסקאות שביצעו החברות המערערות, שעה שהוכח, כי התקיימו עבודות וניתנו שירותים של קבלנות משנה, כך שההוצאות שדווחו ע"י המערערות הן תשומות ששימשו את החברות לצורך ייצור הכנסה. לא ניתן להסיק, כי התשומות שנדרשו הן פיקטיביות, וזאת אך בהסתמך על אובדן חומר הנה"ח. מכאן, לא ניתן להרשיע את המערערים בעבירות לפי סעיף 117(ב) לחוק מע"מ, הדורש יסוד נפשי "מוגבר" של - מטרה להתחמק ו/או להשתמט מתשלום מס.

37. בהודעת הערעור, הקדישו המערערים פרק העוסק במהימנות עדותו של המערער עאדל, כאשר הטענה היא, כי עדותו הייתה מהימנה וקוהרנטית; לדידם, הוא סיפק תשובות הגיוניות לכל השאלות אשר הופנו אליו.

פרק נוסף בהודעת הערעור התייחס לסוגיית עדי התביעה והמשקל שניתן לעדותם. לטענת המערערים, עדותם של רוב עדי התביעה הייתה דלילה ולא סייעה בהוכחת האשמה המיוחסת, כפי עובדות כתב האישום. יתר על כן - לטענת המערערים, היה בעדויות אלה כדי לחזק את גרסתם הם דווקא. בהקשר זה, במסגרת נימוקי הודעת הערעור קיים דיון מפורט באשר לעדויותיהם של העדים השונים.

פרק נוסף בהודעת הערעור עסק במחדלי חקירה נטענים. לדידי המערערים, מחדלי חקירה אלה היו אמורים לעורר ספקות בנוגע לנכונות גרסת המשיבה. המערערים הפנו, בין השאר, לעדותו של עד התביעה מר יהושע חייאב, חוקר במחלקת החקירות של המשיבה, אשר הודה בעדותו, כי לא פנה לספקים בכדי לקבל את הכרטיס הנגדי, על מנת לבדוק את נכונות גרסת המערערים. עוד נטען, כי היה על העד, מתוקף תפקידו, לבדוק את השיקים שיצאו מהחברות, לרבות ההעברות הבנקאיות; בדיקה שדרכה ניתן היה לגלות את זהותם של ספקי וקבלני משנה. עוד נטען, כי החוקר לא פנה למוסד לביטוח לאומי על מנת לבדוק את הדיווחים בדבר מספר העובדים שהיו לחברות.

פרק נוסף בהודעת הערעור התייחס לשאלת היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירות המיוחסות. לגישת המערערים, "הכוונה המיוחדת" הנדרשת בסעיף 117(ב) לחוק המע"מ לא התקיימה בעניינם של שני המערערים כאן, עאדל ועבדאללה .

38. באשר לאישום הראשון, המערער עבדאללה ציין, כי עאדל פנה אליו בהצעה עסקית. המערערת 1

נוסדה על שמו של עבדאללה וזאת מבלי שעבדאללה היה מעורב כלל בחברה. לקוחות החברה העידו, כי כלל אינם מכירים את עבדאללה. גם בנוגע למערער עאדל, היה על המשיבה להוכיח, מלבד היסוד העובדתי, יסוד נפשי מיוחד והיא כשלה בבואה לעשות כן.

הטענות ביחס לגזר הדין

39. בימ"ש קמא שגה משלא ייחס משקל לחלוף הזמן מאז נעברו חלק מהעבירות (2004-2006). כן, אל לו לבית המשפט להתעלם מהעובדה, כי המערערים חיו משך שנים בעננה של פחד, אי ודאות וחשש באשר לגורלם, על רקע ההליכים שהתנהלו נגדם.

40. לטענת המערער, מאז התרחשות האירוע ועד היום הוא כבר בא על עונשו. מאז חקירותיו ועד היום עברו שנים רבות, במהלכן נקלע למשבר משפחתי. המערער - אב לילדים - ומשפחתו שילמו מחיר אישי ונפשי כבד מאוד.

41. במהלך התקופה הארוכה שחלפה מאז ביצוע העבירות, לא חזר המערער על דפוס התנהגותו העבריינית, מה שמוכיח, כי עניין לנו במי שבחר לפתוח דף חדש, לאחר שהפנים את חומרת מעשיו ולמד את הלקח. הסבירות שיחזור לסורו הינה אפסית.

42. העונש שנגזר על המערער חוטא לעקרון אחידות הענישה, כך אף כנלמד מפסיקה רלוונטית. במקרים כגון דא, על ערכאת הערעור להתערב בגזר הדין שאינו משקף נכונה את מכלול השיקולים הרלוונטיים.

43. מכאן, ביקש המערער להמתיק את העונש שנגזר עליו. הדברים נכונים במיוחד באשר לרכיב המאסר בפועל.

הטענות במסגרת הערעור השני - על הכרעת הדין

44. שגה בימ"ש קמא משקבע, בניגוד למארג הראייתי שהוצג בפניו, כי המערער - עבדאללה - היה מנהל פעיל ובעל יכולת שליטה ממשית בחברת חורי מ"א.

45. שגה בימ"ש קמא כאשר הרשיע את המערער בעבירות לפי סעיף 117(ב) לחוק המע"מ, עבירות שדורשות יסוד נפשי של כוונה מיוחדת.

46. שגה בימ"ש קמא כאשר קבע, כי המערער ידע על ביצוע העבירות נשוא כתב האישום עובר למועד ביצועו.

47. שגה בימ"ש קמא עת קבע, כי הייתה בידי המערער היכולת למנוע או לצמצם בפועל את המעשים הפליליים של החברה בכל הנוגע להתנהלות הכספית ולהגשת דו"חות מע"מ.

48. לטענת המערער, המסד הראייתי, כפי שהונח בעניינו, אינו תואם את יסודות העבירות בהן הורשע.

49. מעדותם של העדים, ניתן בנקל ללמוד, כי המערער עאדל חורי, הינו המנהל הפעיל בחברה, ו"הרוח החיה" שעמדה בבסיס פעילותה. עאדל היה הדמות הדומיננטית בפעילות החברה, הוא זה שהיה בקשר תמידי עם הספקים, הלקוחות, העובדים וקבלני המשנה, והוא זה שהיה אחראי על מסירת חשבוניות ללקוחות ודיווחי מע"מ. בנסיבות אלו, שגה בימ"ש קמא כאשר דן את המערער בכפיפה אחת עם עאדל, כאילו המערער היה שותף מלא ופעיל.

הטענות ביחס לגזר הדין - מופנות כנגד תקופת המאסר בפועל בלבד:

50. שגה בימ"ש קמא כאשר לא נתן די משקל לעובדה, כי אין לחובת המערער הרשעות קודמות, וזאת בשונה מהמצב שנלמד מגיליון ההרשעות הקודמות שהוגש בעניינו של עאדל.

51. שגה בימ"ש קמא כאשר לא נתן די משקל לעובדת חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ועד למועד מתן גזר הדין. במהלך כל התקופה הארוכה לא נפתח נגד המערער כל תיק נוסף.

שגה בימ"ש קמא כאשר לא נתן ביטוי לשיהוי כפי שהיה בפועל בין מועד פתיחת החקירה בחודש 4/08 ועד להגשת כתב האישום בחודש 6/10.

52. שגה בימ"ש קמא כאשר קבע, כי מדובר בריבוי עבירות ולא באירוע אחד.

53. שגה בימ"ש קמא כאשר התעלם מהעובדה המהותית, כי דבר אי מסירת החומר החשבוני נעוץ בעאדל וכלל אינו קשור למערער. כן, שגה בימ"ש קמא כאשר התעלם בגזר דינו מדפוס התנהלותו העסקית המפוקפקת של עאדל.

הדין בפנינו

54. במסגרת הדיון בפנינו חזרו המערערים על טיעוניהם. במסגרת טיעוניו בפנינו, בא כוחו של המערער עאדל ביקש להעלות טיעון נוסף שלא בא זכרו קודם, ואשר לפיו - בענייננו, על רקע מקבץ הראיות הקיימות, אין מקום להרשעה מכוח סעיף 117(ב), הדורש כוונה מיוחדת. כן, ביקש הוא להקל בגובה הקנס אשר הוטל בסך של 120,000 ₪ ולחילופין לדחות את מועד התשלום עד תום ריצוי תקופת המאסר.

ב"כ המערער העלה מגוון טיעונים הן ביחס להכרעת הדין והן ביחס לגזר הדין. לדידו, בית המשפט קמא לא לקח במניין שיקוליו את אלמנט הזמן וכן לא ייחס משקל לכך שלא מדובר בחשבוניות פיקטיביות. ב"כ המערער הפנה למספר פסקי דין מהם ביקש ללמדנו שבית המשפט קמא החמיר, יתר על המידה, במקרה דכאן.

55. ב"כ המערער עבדאללה, חזר (במסגרת טיעוניו בפנינו) אף הוא על נימוקי הודעת הערעור בהדגישו, כי לא ברור כלל איך ניתן לייחס לעבדאללה עבירה שדורשת יסוד הנפשי של "כוונה". לטענתו, בית המשפט קמא לא עשה את האבחון הראייתי הדרוש לצורך הוכחת עבירת הכוונה. חלקו של המערער עבדאללה היה קטן ולדידו, אין להשקיף עליו כמי ששימש מנהל פעיל ורוח חיה בחברה. עבדאללה לא היה מעורב בהליך הכנת הדו"חות ואף לא היה מעורב בקשר עם הלקוחות ומעורבותו בחברה הייתה אך מינורית ברמה כזו שלא ניתן לייחס לו כל כוונה באשר למעשים המיוחסים בכתב האישום.

ביחס לעונש, כפי הנטען, בית המשפט קמא לא התייחס לשאלת חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ו/או מאז פתיחת החקירה ועד לגזר הדין; כן, לא התייחס לכך שלמערער אין עבר פלילי ולא נפתחו נגדו תיקים חדשים משך כל התקופה. לדידו, בית המשפט החמיר בעונש. משכך, הוא עתר להטלת עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות, וזאת בהתחשב בעובדה שזו לו הפעם הראשונה שהוא מעורב בהתרחשות פלילית ומעולם לא היה מאחורי סורג ובריח.

56. המשיבה ביקשה לדחות את שני הערעורים. לדידה, הכרעת דינו של בית משפט קמא מנומקת ומפורטת דיה ואף נסמכת על ראיות ישירות וגם נסיבתיות. על רקע זה, אין כל מקום להתערבותה של ערכאת הערעור.

במסגרת טיעוניו, הפנה ב"כ המשיבה למידת האחריות הרובצת על שכמו של המערער עבדאללה באשר למעשים שיוחסו בהתאם לכתב האישום. ניסיונותיהם של המערערים לטפול את האשמה רק על עאדל, לא צלח. בית משפט קמא ביסס את מסקנתו באשר למידת מעורבותו של המערער עבדאללה בפעילות החברה, על סמך ראיות שהוצגו, מהימנות עדים ותוך הסקת מסקנות מהמסד העובדתי כפי שהוכח בפניו, ובכך הוא לא טעה.

ביחס לעונש, בית המשפט קמא, שיקלל נכונה את כל השיקולים העומדים על הפרק, ובכלל זה, את

שאלת השיהוי לכאורה והזמן שחלף וכן, נתן מענה לכל טענה אשר הועלתה. בהינתן מכלול הנימוקים הנ"ל, אין מקום להתערב בעונש כפי שהוטל.

דין

57. כמבואר לעיל, הכרעת הדין התייחסה בעיקר לשתי טענות מרכזיות: האחת; היותו של עבדאללה מנהל פעיל בחברת חורי מ"א, והשנייה; שאלת הוכחת ההתנהלות הפלילית בכל הנוגע לדו"חות מע"מ.

הערעור השני, ערעורו של עבדאללה, מתמקד בשאלה הראשונה שעניינה מעמדו של עבדאללה בחברת חורי מ"א. עבדאללה הפנה במסגרת הודעת הערעור מטעמו למגוון טענות, אשר לדידו, יש בהן כדי לחתור תחת המסקנה אליה הגיע בית המשפט קמא ואשר לפיה, הוא היה מנהל פעיל בחברה.

58. בשים לב לחומר הראיות העומד בבסיס פסק דינו המנומק של בית משפט קמא וכן לאחר בדיקת מכלול טיעוני הצדדים, ניכר, כי צדק בית המשפט קמא במסקנותיו הן באשר להכרעת הדין והן באשר לגזר הדין. עבדאללה ניסה בכל מאודו להציג בפני בית המשפט קמא מצג שמרחיק אותו מזירת האירועים ושמנתק אותו מכל פעילות בחברה. אולם, ככל שהתקדם שלב חקירתו הנגדית של המערער עבדאללה, נחשפה מסקנה אחרת ושונה מזו שעבדאללה ניסה להוליך אליה, המצביעה על מעורבות פעילה בחברה. בהקשר זה, ראה סעיף 16 להכרעת דינו של בית משפט קמא, עם ההפניות שם.

59. טול דוגמה; עבדאללה הקים את החברה יחד עם עאדל וזו נרשמה על שמו של עבדאללה (פרוטוקול מיום 10.11.14, עמ' 53 שורה 18); עבדאללה היה בעל זכות החתימה בחשבון (שם, עמ' 54 שורה 7 - 8); הוא זה אשר הפקיד שיקים והוציא מזומנים מהחשבון (עמ' 54, שורה 13 וגם, עמ' 57 שורה 11); היו פעמים שעבדאללה השיג פרויקטים לחברה לביצוע עבודה (עמ' 56, שורה 30); היו פעמים שהגיע לתחנת מע"מ וסידר את הדו"חות (עמ' 64, שורות 7 - 12); זאת לצד הודעותיו במשטרה, אשר גם במסגרתן פירט הוא את חלקו ואת מעורבותו בחברה ובפעילותה, כך שלא ניתן ללכת שבי אחר טענתו לפיה - הוא שימש אך כבעלים רשום בחברה ללא כל מעורבות פעילה מטעמו.

בהקשר זה, לא ניתן לפסוח על עדותו של עאדל בפני בית משפט קמא ממנה עולה, כי הגישה לחשבון הבנק של החברה הייתה נתונה בידיו של עבדאללה בלבד:

"ש. כל דבר שהיית צריך עם חשבון הבנק של ע. ח'ורי משאבי אנוש, היית פונה לעבדאללה.

ת. בטח רק לעבדאללה.

(עמ' 89 שורות, 10-11).

עוד ציין, כי: "אני הייתי מכין את הדוחות ומישהו היה עוזר לי. ב- 80% - 90% הוא שזה עבדאללה שהיה משלם ו- 20% אני". (עמ' 70, שורות 22-23). זאת מאחר ועבדאללה הוא בעל החברה -החשבון על שמו. בהמשך, בעמ' 88, העיד עאדל כך: "לא, הייתי אומר לפועלים שלי שילכו לעבדאללה ויקחו שיקים ממנו" (שם, שורה 30).

60. מהתמונה המצטיירת, עולה כי, מעורבותו של עבדאללה בחברה לא הייתה שולית וברי, כי לא ניתן לתאר את פועלו כמי שהיה צופה מהצד, כפי שניסה הוא לתאר זאת. הוא נטל חלק בניהול החברה, הייתה לו שליטה בלעדית בחשבון הבנק ובכל הפעולות שהתבצעו דרכו. מכלול הראיות שמצאו את דרכן אל חיקו המאמץ של בית המשפט קמא, מלמד על יכולתו של עבדאללה לפעול תחת קורת גגה של החברה ועל פעילותו הממשית בה ובכך, לא שגה בית משפט קמא.

61. בבחינת למעלה מן הצורך נציין גם, כי מסקנותיו של בית המשפט קמא התבססו על ממצאי מהימנות ואמינות. בית המשפט מצא, כי גרסתו של עבדאללה לא הותירה רושם אמין וזו נועדה לשרת מטרה אחת ויחידה, הלא היא - התחמקות מאחריות. החלטתו של בית המשפט קמא בכגון דא, אינה מצדיקה התערבות ערכאת הערעור שכן, התערבות מעין זו שמורה למקרים חריגים. נחזור ונזכיר, כפי שנפסק לא אחת, כי כאשר מדובר בקביעות של ערכאה דיונית, המבוססות על התרשמות בלתי אמצעית מן העדויות המושמעות בפניה, ערכאת הערעור תטה שלא להתערב במקרים מסוג זה (רע"פ 7329/14 אדי אדלר נ' מדינת ישראל (4.11.14)). החריגים שמצדיקים לעתים רחוקות את התערבותה של ערכאת הערעור בממצאי מהימנות אינם מתקיימים בענייננו. נהפוך הוא, מסקנותיו של בית משפט קמא צצו מתוך קרקע ראייתית שאינה סדוקה, הגיונית ופוריה.

62. ערעורו של עאדל סב בעיקר סביב נקודת המחלוקת השנייה, כפי שזו הוצגה בהכרעת הדין הלא היא: הוכחה/העדר-הוכחה של התנהלות פלילית מצד המערערים בכל הנוגע לדוחות מע"מ שהוגשו.

63. המערערים הואשמו בכך שהגישו דוחות לשלטונות מע"מ ובהם דיווחים על חשבוניות שהוצאו שלא כדין וניכו מס תשומות שלא כדין בגינם, וזאת בניגוד לסעיף 117(ב) לחוק מע"מ הקובע, כי:

"עשה אדם מעשה מן המפורטים להלן במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, דינו - מאסר 5 שנים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977:

(1) מסר ידיעה כוזבת או מסר דו"ח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור;

....

(5) ניכה מס תשומות בלי שיש לו לגביו מסמך כאמור בסעיף 38"

סעיף 38 לחוק חוק מס ערך מוסף, תשל"ו - 1975 (להלן: "חוק המע"מ"), קובע:

"ניכוי המס ששולם על תשומות:

(א) עוסק זכאי לנכות מהמס שהוא חייב בו את מס התשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה לו כדין או ברשימון יבוא או במסמך אחר שאישר לענין זה המנהל, ובלבד שרשימון היבוא או המסמך האחר נושא את שמו של העוסק כבעל הטובין ושהניכוי ייעשה בתוך ששה חדשים מיום הוצאת החשבונית, הרשימון או המסמך."

64. יוצא כי, ניכוי מס תשומות על ידי עוסק, היינו מס ששולם עבור רכישות או שירותים שקיבל העוסק, הינו מותר רק מקום בו אותו מס מצוי בחשבונית מס שהוצאה לנישום כדין והמתייחסת לעסקה החייבת במס.

65. באשר למשמעות של היות החשבונית כדין, בניגוד לחשבונית שהוצאה שלא כדין, הרי מונח זה יכול לחול על קשת רחבה של מקרים כאשר המכנה המשותף לכולם הינו בכך שחשבונית שהוצאה שלא כדין אינה משקפת את המציאות כהווייתה ועל כן ניתן לכנותה "חשבונית פיקטיבית". ראה לדוגמה, ע"פ 190/98 שלטים השרון בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל (31.12.98).

פרופ' א' נמדר בספרו "מס ערך מוסף" מבאר את הזכות והחובה העולות מסעיף 38 לחוק, לרבות באשר לנטל הראיה, להוכיח או לסתור את קיום יסודות הסעיף:

"הדרישה לכתב, שהינה דרישה דווקנית נועדה ליצור מכשיר פיקוח על מנגנון הגבייה העצמית של המס, לפי הוראת הסעיף ניתן לנכות מס תשומות רק אם המסמכים האמורים לעיל הוצאו כדין לעוסק, דהיינו שהעסקה אכן בוצעה, היתה חייבת במע"מ, ושחשבונית המס הוצאה על ידי עוסק מורשה שהיה מוסמך להוציאה..... עפ"י סעיף 38 על העוסק נטל הראיה להוכיח את היסודות האמורים לעיל..... היוצא הוא שעל העוסק לוודא כי מי שמוציא לו את חשבונית המס הינו במעמד של עוסק מורשה וכי חשבונית המס הינה ערוכה כדין והיא נושאת את שמו על גביה..." (א' נמדר "מס ערך מוסף" הוצאת חושן משפט תל-אביב, תשס"א (2000) עמ' 539-540).

ודוק, על העוסק לוודא זאת ולא אחרת.

מהאמור עולה, כי מלאכת קיזוז מס התשומות מוטלת על העוסק המבקש לפעול בדרך זו כאשר בידיו החשבוניות אשר התקבלו ונערכו לטובתו כדין, וזאת על תשלום או שירות שנתן העוסק.

66. סעיף 132 לחוק המע"מ מורה כדלקמן: **"הטוען ששילם מס או שהגיש דו"ח, או שהמס נוכה ע"פ חשבונית מס - עליו הראיה"**; סעיף זה נותן ביטוי לכלל לפיו, אדם חייב להוכיח עובדות המצויות בידיעתו האישית. מהוראות הסעיף עולה, כי הנטל להוכחת הבסיס לניכוי מס תשומות מוטל על העוסק שכן, המדובר בעובדות המצויות בידיעתו האישית ובחזקתו של העוסק עצמו. יחד עם זאת, הנטל להוכחת היסוד העובדתי, היינו ניכוי מס שלא כדין והיסוד הנפשי, שהינו המודעות לכך והכל במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, מוטל על המדינה/המאשימה.

67. ולענייננו; לאחר עיון בהכרעת דינו המנומקת של בית המשפט קמא, ניכר כי, צדק בית המשפט בקביעותו בהקשר זה ובמסקנותיו. המערערים ניכר מס תשומות בסכומים גבוהים וכאשר נתבקשו להציג מסמכים וחשבוניות רלבנטיים, נמנעו הם מלעשות כן באמתלות שונות, שבית המשפט קמא לא מצא להן כל הסבר משכנע.

68. במסגרת ההליכים בפני בית המשפט קמא, צוין, כי עת נתבקש עאדל על ידי רשויות מע"מ להציג אסמכתאות שיש בהן כדי להוות בסיס למס התשומות אשר נוכה על ידו, טען הלה להיעלמותו המוחלטת של כל החומר החשבוני - כאשר החומר בחלקו נגנב מרכבו של עאדל (החומר הקשור לחברת חורי מ"א) ובחלקו האחר (הקשור לחברת עאדל) נזרק בטעות מביתו של עאדל בתקופת שיפוצים שעשה בביתו.

69. להזכיר, בית המשפט קמא, לא מצא לנכון לאמץ את ההסבר הדחוק של המערערים באשר לאובדן החומר החשבוני; זאת תחילה בשל הגרסאות התמוהות שהוצגו, אליהן הצטרף אקט ההתחמקות מלמסור את החומר מלכתחילה; משיכת זמן שלא לצורך (לרבות אי התייבבות לחקירה); סמיכות זמנים מפתיעה בין אירוע פריצת הרכב לבין מועד החקירה; צירוף מקרים לא-הגיוני שהביא לאובדן כל החומרים הרלוונטיים של שתי החברות. וזאת בעיקר על רקע חוסר שיתוף הפעולה המופגן והגורף של המערערים אשר לא טרחו ולו כמלוא הנימה לנסות ולאתר עדות לקיומו של החומר הרלוונטי. (סעיף 51 להכרעת הדין).

70. בית המשפט קמא, שמע את העדים, התרשם מהם באופן ישיר ובלתי אמצעי, ומצא לדחות את גרסתם של המערערים. נזכיר שוב, כי לבית המשפט המברר ושומע את העדים ומתרשם מהופעתם, קיים יתרון על ערכאת הערעור והתערבות מעין זו, במסקנותיו של בית-משפט קמא, תיעשה במקרים חריגים, בהם נפלה טעות מהותית או בולטת לעין בהערכת מהימנות של עד, או כאשר ממצאיה של הערכאה הדיונית אינם "הגיוניים", או כאשר קיימת התעלמות בולטת מראיות רלוונטיות, או כאשר הערכאה הדיונית לא שמה לב לפרטים מהותיים בחומר הראיות, או כאשר ענין לנו במסקנות (שגויות) להבדיל מעובדות; ראה לדוגמה מיני רבים, ע"פ 511/11 מריסאת נ' מדינת ישראל (14.03.12) וכן,

ע"פ 8146/09 אבשלום נ' מדינת ישראל (08.09.11).

70. אכן, עיון בתיק בבית המשפט קמא מעלה, כי עאדל מסר יותר מגרסה אחת באשר לטענה בדבר גניבת החומר החשבונאי מרכבו (הן בנוגע למהות הפריטים שנגנבו והן באשר לאופן הפריצה לרכבו). כך גם ביחס לעניין היעלמות החומר החשבונאי של חברת עאדל שיפוצים - גם בהקשר זה, הוא מסר יותר מגרסה אחת. מלבד אי העקביות בגרסאות, הסתירות והתמיהות ביחס לשאלת היעלמות החומר החשבונאי בשתי החברות יחד, התייחס בית משפט קמא גם להתנהלותו של המערער עאדל ואשר הייתה נגועה בחוסר שיתוף פעולה מופגן וגורף אשר תחילתו בחקירות במשטרה ואי המצאת החומר החשבונאי או כל פיסת מידע שיש בה כדי לסייע לרשויות החקירה בבואם להגיע אל חקר האמת. כאמור, המידע באשר לקבלנים, היקף העבודות, מיקומן, החשבוניות, מספרי הטלפון וכו'; מידע שאמור להימצא באמתחתו של המערער ובידיעתו האישית של עאדל, לא הוצג ולא הועבר לידיעתה של הרשות החוקרת. לא זו אף זו, המערערים לא הציגו פרטים באשר לקבלני משנה במידה כזו שתאפשר ניהול חקירה תקינה. ישאל השואל, אם צודקים המערערים בטיעוניהם, מה טעם קיים באי-העברת מידע רלוונטי זה שמצוי באמתחתם (שלדידם, יכול היה לסייע להם) לרשויות החקירה? כן, בצדק תהא, הרים גבה ותמה בית משפט קמא למשמע גרסת המערערים לפיה - החומר החשבונאי הרלוונטי נעלם, חלקו אבד, וחלקו האחר נגנב.

אין לקבל טענה, כי אדם המעסיק קבלני משנה בביצוע עבודות בהיקפים של מיליוני שקלים, משך שנים, אינו יכול למסור כל פרט לגביהם. טענה מעין זו זועקת "דרשני" שכן, חייב להיות תיעוד כלשהו וחייב להיות ערוץ התקשורת/תקשורת כלשהו לצורך שימור ו/או ביצוע הפעילות השוטפת. עאדל לא מסר ולו בדל של ראיה ביחס לאותם אנשים אשר לדבריו ביצעו עבורו עבודות בשטח בהיקף של מיליונים ולא הביא איש מטעמו למתן עדות.

הלכה ידועה היא, כי הימנעות של צד מלהביא עדות של עד רלוונטי שעל-פי טענתו היה יכול לסייע בידו, יוצרת הנחה, כי אילו היה מושמע העד היה בכך כדי לתמוך בגרסת היריב ואי הבאתו נובעת מהחשש של אותו בעל דין שהעדות תשמש לרעתו (ע"פ 8994/08 פלוני נ' מדינת ישראל (01.09.09)). הדברים נאמרים ביתר שאת, כאשר אותו מידע נמצא בידיעתו האישית ובשליטתו של אותו צד.

71. נוצר הרושם, כי עאדל התחמק ממתן תשובות ברורות במטרה שלא לסייע לחקירה להתנהל בדרך תקינה. גם עת מסר את פרטיהם של אנשים איתם בא במגע, הוא הסתפק בציון שם כללי ומקום מגורים בלי לציין פרטים מלאים שיש בהם כדי לסייע בזיהויים של אותם גורמים והבאתם לחקירה.

72. ניכר, כי כל הטענות אשר הועלו על ידי עאדל בפנינו, הועלו ונידונו במסגרת ההליכים בבית המשפט קמא אשר כאמור, שמע את העדים והתרשם מהם ובסופו של יום מצא לדחות את כל הטענות הנ"ל תוך שהוא מגיע למסקנה, כי הוכחה האשמה המיוחסת ובכגון דא, לא מצאנו מקום להתערב.

טול דוגמה: במהלך עדותו של עאדל בבית משפט קמא, עמ' 83 שורות 17 - 19, כך באו הדברים לביטוי:

"ש. אתה יכול לתת לי שם אחד של קבלן משנה שעבד איתך.

ת. הייתי לוקח חומרי מרדימיקס, היו הרבה קבלנים שעבדו איתי בקבלנות. יש סמי מתל אביב וסמיר מפרדיס, יש עזמי מהשטחים."

בהמשך, בעמ' 88, שורות 15-18:

"ש. מציג בפניך את ת/31, זו החקירה שלך, אתה נחקרת לראשונה בחודש 6/2008. אני אומר לך שגם בהודעה הזו נתבקשת לתת פרטים כלשהם על קבלני המשנה וכמו שעכשיו בביהמ"ש לא נתת שום פרט מזהה, נכון. ת. לא זוכר מה דיברתי במשטרה"

הטענה בדבר אי דיווח בקשר לחשבוניות מסוימות

73. גם בהקשר זה, מצא בית המשפט קמא את המערערים אשמים ואין לי אלא להסכים עם מסקנותיו הנתמכות בראיות ובעדויות הצדדים. כאן המקום להפנות לעדותו של עאדל בהקשר של חשבונית מס' 456 שהוצאה באפריל 2008; עת נשאל עאדל מדוע חשבונית זו לא דווחה, כך מסר:

"ת. לא יודע מה קרה בזמנו, אולי הייתי בחקירות ובגלל זה לא דיווחנו. לא יודע מה קרה בזמנו. ... (עמ' 79, שורה 1)

בהמשך, מסר בחקירתו הנגדית בקשר לחשבונית אחרת השייכת לחברת יובל אלון, כך:

"ת. אני עשיתי להם עבודה, אבל החתימה שעל החשבונית היא לא שלי.

...

מתי דיווחת על החשבונית הזו.

...

אולי לא דיווחתי עליה מכיוון שזו לא חתימה שלי...."

74. מהמקובץ עולה, כי צדק בית המשפט קמא בקביעותיו, הן באשר להעדר כל הסבר משכנע באשר להיעלמותו של כל החומר החשבונאי; הן באשר להעדר כל ראיה ממשית לקיומן של הוצאות כפי שדווח לרשויות המע"מ והן באשר לשאלת השמטה של הכנסות מסוימות מדוחות המע"מ שהוגשו. המערערים לא הצליחו להצביע על פגם כזה או אחר הפוגע בנכונות מסקנותיו של בית המשפט קמא

ו/או המצדיק התערבות בהכרעת דינו.

על היסוד הנפשי הנדרש להוכחת העבירה

75. היסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו הינו מודעות ולו בדרך של עצימת עיניים. היסוד הנפשי נלמד ממכלול הנסיבות שכן, בדרך כלל, אין ראיה ישירה לקיומו של יסוד נפשי.

פרופ' א' נמדר בספרו "מס ערך מוסף" הנ"ל, מדגיש את היסודות הנדרשים לשם גיבוש היסוד הנפשי הנדרש בגין האשמה בעבירות אלו:

"בית המשפט קבע כי השימוש במילים "במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום המס" בסעיף 117 (ב) כפי שהוא תוקן בתיקון 20 לחוק, אינן דורשות כוונה מיוחדת לאפשרות גרימת תוצאות ההשתמטות מהמס. לפי הסעיף די בקיומו של יסוד נפשי של מודעות למעשה ולקיום הנסיבות הבלתי חוקיות, ואת כוונת המטרה להתחמק ממס ניתן ללמוד מהראיות הנסיבתיות וממעשים חיצוניים של הנישום" (א' נמדר "מס ערך מוסף" הוצאת חושן משפט תל-אביב, תשס"א (2000) עמ' 747).

ראה גם דברים שנאמרו בע"פ 5783/12 נסים גלם נ' מדינת ישראל (11.09.14):

"... אשר ליסוד הנפשי בעבירה זו, חזר בית משפט זה וקבע כי "הלכה פסוקה בדיני המס היא כי אדם המסתמך על חשבונית שאינה משקפת עסקת אמת לניכוי תשומות, מתכוון להקטין בדרך זו, שלא כדין, את סכום המע"מ שעליו לשלם, ובכך יש משום כוונה להתחמק מתשלום מס" (רע"פ 1054/07 צמרת אויאשן 1988 בע"מ נ' מדינת ישראל (06.02.07))"

76. מכאן, צדק בית המשפט קמא בקבעו, כי מכלול הראיות שהונחו בפניו לצד התרשמותו מהעדים, לא הותירו מקום לספק בדבר התקיימותו של היסוד הנפשי הנדרש ובדבר מודעותם וכוונתם של המערערים באשר להתנהלותם שמנוגדת לחוק.

ראיות נסיבתיות

77. למעלה מן הדרוש, אצין, כי בית המשפט קמא ביסס את ההרשעה גם על סמך ראיות נסיבתיות המובילות כולן למסקנה המרשיעה. בהקשר זה, ראו ע"פ 524/77 מזרחי נ' מדינת ישראל פ"ד לב(2) 685, 682:

"כאשר בראיות נסיבתיות מדובר, צריכות הראיות להביא בדרך האלימינציה למסקנה האחת של אשמת הנאשם. אבל אין זאת אומרת שכל ראיה נסיבתית בפני עצמה חייבת להספיק להרשעת הנאשם. כל ראיה בפני עצמה חייבת הוכחה מעל לספק סביר, אך המסקנה הסופית יכולה להתקבל מתוך צירופן של כמה ראיות נסיבתיות כאלה, שכל אחת מהן אינה מספקת בפני עצמה להרשעת הנאשם. כדי לברר אם מסקנת האשמה היא המסקנה מחויבת המציאות, מפעיל בית המשפט את מבחני ההיגיון וניסיון החיים הכללי".

ראה גם ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' מאיר קריאף (מיום 6.7.2014, פורסם בנבו) אשר מלמדנו, כי הפסיקה קבעה מבחן תלת שלבי להסקת מסקנה מפלילה מראיות נסיבתיות; שם נפסק בזו הלשון:

"בשלב ראשון נבחנת כל ראיה נסיבתית בפני עצמה כדי לקבוע אם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי; בשלב שני נבחנת מסכת הראיות כולה לצורך קביעה אם היא מערבת לכאורה את הנאשם בביצוע העבירה, כאשר הסקת המסקנה המפלילה היא תולדה של הערכה מושכלת של הראיות בהתבסס על ניסיון החיים ועל השכל הישר. המסקנה המפלילה עשויה להתקבל גם מצירוף כמה ראיות נסיבתיות; בשלב שלישי מועבר הנטל לנאשם להציע הסבר העשוי לשלול את ההנחה המפלילה כנגדו. הסבר חלופי למערכת הראיות הנסיבתית, העשוי להותיר ספק סביר באשר להנחה המפלילה, די בו כדי לזכותו".

78. לאורך הכרעת דינו המנומקת של בית המשפט קמא, סקר הוא את המרכיבים המובילים למסקנה המרשיעה וסיכם יפה בפרק "סיכום ומסקנות" של הכרעת הדין. כך למשל: (1) בהימצא ראיות ליכולת שליטה ושליטה ממשית של עבדאללה בחברת חורי מ"א - כזו הבאה לידי ביטוי בשליטה מוחלטת על חשבון הבנק, ביכולת פיקוח על הכנסות והוצאות, ביכולת דיווח הלכה למעשה לרשויות המס, בהעברת כספים לצורך משכורות וכן הלאה; (2) בהימצא ראיות אודות השמטה של הכנסות מסוימות מדו"חות המע"מ שהוגשו לרשויות מבלי שניתן כל הסבר מניח את הדעת; (3) בהעדר כל ראיה ממשית לקיומן של הוצאות כפי שדווחו לרשויות המע"מ בדמות קבלני משנה אשר ניתן לאמת קיומם, או בדמות הוצאות אחרות שניתן להתחקות אחריהן בדרך סבירה; (4) בהעדר כל הסבר משכנע להיעלמותו המוחלטת של כל חומר חשבונאי - הדברים אמורים במיוחד נוכח העדר שיתוף הפעולה

הגורף לעניין איתורו, שחזרו או כל פעולה אחרת שתעיד על קיומו של החומר "האבוד". זאת לצד עדי ההגנה שהותירו רושם לא מהימן ואשר את שלל גרסאותיהם המתחלפות, העמומות, המעורפלות והסותרות, מצא בית המשפט לדחות.

שילובן של הראיות הנסיבתיות עם ההיגיון הצרף וניסיון החיים, מוביל למסקנה מתחייבת בדבר אשמת המערערים, כפי שמצא בית המשפט קמא לנכון לקבוע.

מחדלי חקירה

79. טרם סיום הדיון בפרק זה, רואה אני לנכון להתייחס לטענה נוספת אשר הועלתה על ידי המערערים שעניינה - מחדלי חקירה. לגישתם של המערערים, שגה בית המשפט קמא כאשר התעלם מהעובדה, כי המשיבה לא הזמינה לחקירה עדים שהינם לקוחות של החברות. עוד נטען, כי בית המשפט לא ייחס משקל לעובדה, כי המשיבה נמנעה מלהביא ראיות נוספות אחרות - כמו מזמיני העבודה שהינם לקוחות של החברה. הרשות החוקרת לא עשתה את המוטל עליה כאשר עאדל מסר פרטיהם של קבלני משנה בשתי החברות. אותם קבלני משנה אף לא נקראו לחקירה.

דין טענה זו להידחות. כפי שנפסק בע"פ 2860/08 אבו סריר נ' מדינת ישראל (27.07.2010):

"אכן, מטרת החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכויו של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו (ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(2) 466, 472 (1981)). עם זאת, עובדת קיומם של מחדלי חקירה אין בה, כשלעצמה להביא לזיכויו של נאשם. אלא, בית המשפט ייתן דעתו לשאלה האם חרף קיומם של מחדלי החקירה, הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו של הנאשם בעבירות שיוחסו לו (ע"פ 2694/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 11 לפסק הדין [פורסם בנבו] (23.6.2010); ע"פ 2404/09 אלחמידי נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 1.9.2009)). בענייננו המחדלים להם טוען המערער הינם מינורים לעומת התשתית הראייתית העומדת לחובתו. אומנם, עדיף שלא היו מתרחשים מחדלים אלו כלל, אך אין בהם כדי לפטור את המערער מהאחריות למעשים אשר הוכח מעל לספק סביר כי ביצע."

המערערים לא הצביעו על מחדלי חקירה כאלה שיש בכוחם להביא לזיכויים. בבוא בית המשפט לבחון את השפעתם של מחדלי-חקירה על גורלו של ההליך הפלילי, תר הוא אחר אבני הנגף שנוצרו תולדה לאותם מחדלים ושניצבו בדרכם של המערערים והשפיעו לרעה על יכולתם להתגונן בפני האשמה המיוחסת להם. הטענה בדבר אי הבאת עדים ואי איתורם של מזמיני העבודה וקבלני המשנה

לצורך מתן עדות, אין בה כדי להצביע על קיומם של מחדלי חקירה שמצדיקים את התערבותנו. ככל שההגנה סבורה הייתה, כי היה בעדותם של עדים אלה כדי להפריך את טענות המשיבה ו/או לאשש את טענות המערערים, היה באפשרותה לזמנם ואי זימונם פועל דווקא לחובה שכן, עדים אלה נמצאים הם בשליטתה של ההגנה.

80. עוד יצוין בהקשר זה, כי המערערים עצמם לא ידעו לנדב מידע מקיף וספציפי ביחס לאותם קבלני משנה, ובכך לא סייעו בידי המשיבה, ולו ברמה המינימלית הנדרשת, לפעול לאיתורם ובעקבות כך לזימונם לחקירה.

81. לאור כל האמור לעיל, מצאתי לנכון לדחות את טענותיהם של המערערים באשר להכרעת הדין.

הערעור ביחס לגזר הדין

82. לחילופין טענו ב"כ המערערים כנגד חומרת העונש ובעיקר כנגד עונש המאסר; הלכה היא, כי התערבות ערכאת הערעור בעונש שהוטל שמורה למקרים בהם העונש חורג באופן ניכר מן הענישה הראויה. ראה לדוגמה ע"פ 9097/05 **מדינת ישראל נ' ורשילובסקי** (03.07.06).

83. עיון בגזר דינו של בית המשפט קמא, מראה, כי גזר הדין ניתן על פי העקרונות שהותוו בתיקון 113 לחוק העונשין תוך בחינת חומרת העבירות, נסיבות ביצוען, מידת הפגיעה בערכים המוגנים, ריבוי העבירות והיקפן הכספי הגדול ומדיניות הענישה הנוהגת. יצוין, כי בית משפט קמא, קבע מתחם עונש אחד לאישומים הראשון והשני ומתחם עונש אחר ביחס לאישום השלישי. בשלב הבא, בחן בית המשפט את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה תוך ייחוס משקל לקיומו או העדרו של עבר פלילי, ולעובדה כי לא נפתחו תיקים חדשים נגד המערערים מאז פתיחת הליך זה. כן, לחובתם של המערערים נזקפה העובדה כי למרות הזמן הרב שחלף, לא הסירו את המחדלים ולא צמצמו את הנזק שנגרם לקופת המדינה זאת על אף הצהרתם, כי בכוונתם לפעול להסרת המחדלים.

בית המשפט קמא התייחס בגזר דינו גם לשאלת חלופי הזמן בציינו, כי חלק מהתמשכות ההליכים נעוצה במערערים עצמם.

בשקלול כל אלה לצד אינטרס ההרתעה, האישי והציבורי, שמשקלו בעבירות הכלכליות מוגבר, גזר בית משפט קמא את דינם של המערערים.

84. ניכר, כי בית המשפט קמא בחן את כל השיקולים הרלבנטיים טרם גזר את דינם של המערערים. פרי עץ גזר הדין הולם הוא את הקרקע הפלילית בה פעלו המערערים, את היקף הפעילות הכלכלית הנגועה במעשי-עבירה ואת משך זמן הפעילות הנ"ל. ברי, כי אין ענין לנו בגזר דין כה חמור שמצדיק עמוד 21

את התערבותה של ערכאת הערעור.

כך גם, בבחינת מתחמי העונש אותם קבע בית המשפט קמא, מתחמים אלה ראויים והולמים את נסיבות ביצוע העבירה. חומרת העבירות, הערכים החברתיים הנפגעים לצד מידת הפגיעה בהם ונסיבות ביצועה, יחד עם מדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, מצדדים במתחמי העונש, כפי שאלה נקבעו על ידי בית המשפט קמא.

85. לשם ניקיון הדעת נציין, כי העבירות בהן הורשעו המערערים הינן חמורות. בהקשר זה, דעתו של בית המשפט העליון הינה ברורה ובע"פ 41/88 שניתן על-ידי השופטים ברק בייסקי ולוין נאמר כך:

"לא פעם חזרנו והדגשנו את החומרה היתרה שבה יש להתייחס לעבירות של השתלטות מתשלומי מס אמת. בהטילה עונש מאסר בפועל, מביעה החברה המאורגנת את סלידתה מהתנהגותם העבריינית של מעלימי המס. על כל בעל הכנסה החייבת במס לדעת, כי בית המשפט מתייחס בחומרה יתרה להעלמת מס ונותן ביטוי להתייחסות זו בעונשי מאסר מתאימים" (ע"פ 41/88 ד"ר רפאל שמשוני נ' מדינת ישראל פ"ד מב(3), 730, עמ' 731-732).

86. לא נחטא למטרה אם נציין את אשר נאמר לא אחת על-ידי מגוון הערכאות המשפטיות, אשר הדגישו כי בעבירות מסוג זה, מדובר בשליחת יד, מכוונת, מתוכננת, שיטתית, חמורה, מכוערת וקשה. עובדות כתב האישום מדברות בעד עצמן; לכך יש להוסיף גם את הקושי בלכידת עבריינים מהסוג הנדון לצד הקלות בביצוע עבירות כגון דא; שיקולים שמחייבים החמרה בעונש ונכון נהג בית משפט קמא בגזרו את הדין.

87. בהקשר לעבירות הנ"ל, ההיבט ההרתעתי והאינטרס הציבורי צריכים לבוא לידי ביטוי בענישה מתאימה.

88. עיון בפסיקת בתי המשפט, מלמד, כאמור, על מגמת החמרה בענישתם של המעורבים בעבירות מסוג זה. עיינתי בפסיקה אליה הפנה ב"כ המערערים. מאותה פסיקה עולה גם מגמה של החמרה בעונשם של אלה אשר הורשעו בעבירות נגד חוק המע"מ. כנגד מבצעי העבירות הוטלו עונשים כבדים הכוללים עונשי מאסר בפועל לתקופות ארוכות וקנסות בסכומים גדולים. כך לדוגמה:

ע"פ (נצרת) 12244-07-15 **צקר בונה הצפון בע"מ ואח' נגד בית המכס - חיפה** (05.04.16) בית המשפט המחוזי דחה ערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין של בית משפט קמא אשר הרשיע את הנאשמים שם בעבירות נגד חוק המע"מ ובכלל זה, ניכוי מס תשומות מבלי שיהיה להם מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק המע"מ. לפי כתבי האישום אשר הוגשו, סכומי המס שנוכו הגיעו לסכום של כ-

3,300,000 ₪ באישום אחד וסכום מס של יותר מ- 6 מיליון ₪ באישום השני.

בגזר הדין, הטיל בית משפט קמא עונשים של 15 חודשי מאסר ו- 26 חודשי מאסר על הנאשמים לצד עונשים אחרים ובית המשפט המחוזי דחה את הערעור.

במסגרת ע"פ (חיפה) 14098-04-10 **מרדכי משיח נ' מדינת ישראל** (16.09.10) אושר עונש של 20 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים אחרים של מאסר על תנאי וקנס בסך 100,000 ₪ בגין ביצוע עבירות נגד חוק מע"מ ומס הכנסה כאשר חובו לשלטונות הגיע לכדי 2,750,000 ₪. גם כאן, המחדל לא הוסר.

במסגרת ע"פ (באר שבע) 20998-12-15 **בוסקילה נ' מ.י.** (18.05.16); דחה בית המשפט המחוזי ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום מכוחו הושת על המערער עונש של 12 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס בגובה 50,000 ₪. המערער הורשע בעבירה של הימנעות ממסירת מסמכים ופנקסים לרשויות מע"מ. באישום הראשון ובאישום השני, הוא הורשע בהגשת 42 דוחות כוזבים למע"מ, במסגרת כלל ניכוי תשומות כוזבות בסך של 1,455,613 ₪. הוא הורשע גם בעבירות של ניכוי תשומות שלא כדין ועוד. באותו מקרה, דחה בית המשפט את הערעור בציינו, בין היתר, כי אלמלא המדובר בעבירות שנעברו לפני שנים רבות, ראוי היה המערער לעונש חמור בהרבה מהעונש שהוטל עליו.

89. בפסיקה נוספת, ניתן לראות שהוטלו עונשים פחות חמורים בהתחשב בנסיבות התיק; למשל, הסרת מחדלים וכן בהתחשב בגובה סכום המס. ראו לדוגמה: רע"פ 2745/15 **אבו חנין נ' מדינת ישראל** (3/05/2015) - שם, הנאשם הגיש דו"חות כוזבים, וניכה מס תשומות שלא כדין בסך של 380,000 ₪, בהסתמך על 19 חשבוניות כוזבות על פני תקופה של כשנה, המחדלים הוסרו והוא נידון ל- 8 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי וקנס ע"ס 30,000 ₪.

רע"פ 1866/14 **אופיר זקן נ' מדינת ישראל** (13/03/14) - הנאשם הגיש דוחות כוזבים וניכה מס תשומות שלא כדין בסך 2,226,217 ₪, במשך 4 שנים, המחדלים הוסרו במלואם והוא נידון ל- 8 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי ואך בשל הסכמת המאשימה לא הושת עליו קנס.

רע"פ 8527/12 **משה ששון נ' מדינת ישראל** (28/11/12) - הנאשם ניכה מס תשומות שלא כדין בסך של כ- 1,000,000 ₪, במסגרת שתי חברות בע"מ, המחדלים הוסרו חלקית כך ששולם כ- 400,000 ₪, והנאשם נידון ל- 6 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

רע"פ 1634/10 **סופה שמירה בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל** (23/06/10) - הנאשמים ניכו מס תשומות שלא כדין בסך של 847,053 ₪, במסגרת חברה בע"מ, על פני תקופה של 3 שנים ונדונו ל- 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס ע"ס 20,000 ₪. בקשת רשות ערעור נדחתה.

90. מכאן, העונש אותו גזר בימ"ש קמא על כל מרכיביו, אינו חורג, והנו מאוזן וראוי. מדובר בסכום מס המגיע לכ- 1,200,000 ₪ ביחס לעבדאללה ולכ- 2,300,000 ₪ ביחס לעאדל. המחדלים לא הוסרו על אף התקופה הארוכה שעברה.

בית המשפט קמא, לקח בחשבון את סוגיית חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ועד להגשת כתב האישום וכן, מאז הגשת כתב האישום ועד למתן גזר הדין. ועוד, בית המשפט קמא ייחס משקל מידתי ונכון לקיומו של עבר פלילי או העדרו והתייחס לחלקו של כל מערער בביצוע העבירות ומכאן, נבע השוני בין העונשים אשר הוטלו על כל אחד מהמערעים.

בהיבט של חלוף הזמן, בל נשכח, כי עבירות כאלה הן קשות לאיתור והליך החקירה ארך זמן. בנוסף, בנסיבות העניין, וכפי העולה מהראיות בתיק, היה קושי לאתר את החומר החשבונאי הרלוונטי הדרוש, היה קושי לזמן את המערעים לחקירה, המערעים לא ידעו למסור פרטים מלאים באשר לפרטי לקוחות מפיהם ניתן היה לקבל מידע, כך שגם מחדליהם של המערעים גרמו אף הם לסחבת בתיק.

91. סוף דבר, הייתי מציע לחברותיי, לדחות את הערעור הן באשר להכרעת הדין והן באשר לגזר הדין.

סאב דבור, שופט

השופט אסתר הלמן, סגנית נשיא, אב"ד

מסכימה.

**אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא, [אב"ד]**

השופטת יפעת שטרית:

מסכימה.

יפעת שטרית, שופטת

הוחלט, אפוא, פה אחד, לדחות את הערעורים על כל היבטיהם.

ניתן והודע היום י"ג כסלו תשע"ז, 13/12/2016 במעמד הנוכחים.

עמוד 24

סאב דבור, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא, [אב"ד]

החלטה

בשים לב לטענות ב"כ המערערים ולאחר ששקלנו את עמדת המשיבה, אנחנו מורים על עיכוב ביצוע רכיב המאסר בפועל, עד ליום **05/02/17**.

המערערים 3,4 יתייצבו לריצוי מאסרם בבית מעצר קישון ביום 05/02/17 עד השעה **10:00**, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותם תעודת זהות או דרכון. על המערערים לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

באשר לעיכוב ביצוע תחילת תשלום הקנסות איננו רואים לנכון להיעתר לבקשה במלואה, יחד עם זאת, בהסכמת המערערים, עם התייצבותם לריצוי המאסר, הפיקדונות שהופקדו על ידם להבטחת התייצבותם ישמשו לתשלום הקנסות ויופחתו מן השיעורים שנקבעו בגזר הדין של בית המשפט קמא כסדרם, כך שהמערערים יחלו בתשלום הקנס רק לאחר הגיע הזמנו של התשלום העוקב הראשון של הקנס לאחר הקיזוז האמור.

כל תנאי השחרור ימשיכו לחול בתקופת העיכוב וכך גם כל הערובות שהופקדו.

שירות בתי הסוהר יודיע לבית המשפט עם התייצבותם של המערערים לריצוי העונש, שאז יבוטלו כל התנאים המגבילים והערבונות שהופקדו יועברו ויזקפו על חשבון הקנסות, כמפורט לעיל.

ניתנה והודעה היום י"ג כסלו תשע"ז, 13/12/2016 במעמד הנוכחים.

סאב דבור, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא, [אב"ד]

הוקלדעלידיחנהטוריק